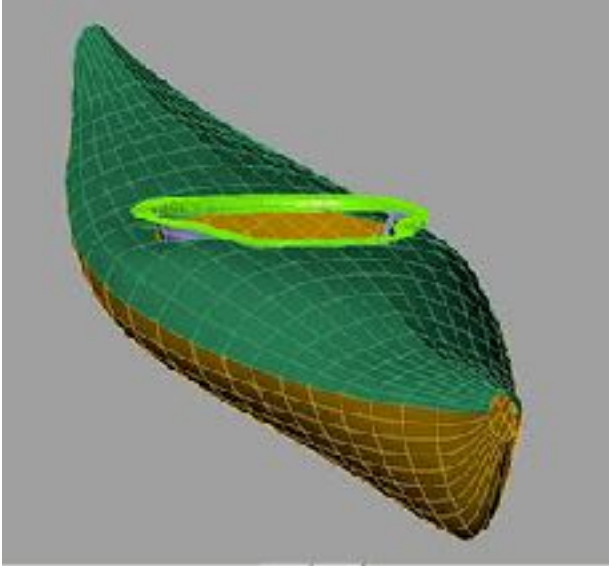

Kanootin / kajakin valintaan vaikuttavia tekijöitä:

Kajakki vai avokanootti

Tärkein peruste kanootin valinnassa on käyttötarkoitus. Hinta ei saisi olla tärkein tekijä päätöksenteossa.

Avokanootti ts. inkkari soveltuu hyvin järville ja joille. Ei mielestäni sovellu aktiiviseen retkeilyyn ja meloskeluun meriympäristössä. Sää on määräävä tekijä merellä, ja merellä tuulee aina, samoin järvien selkävesillä. Jos kulkupeliä käytetään vain satunnaisesti, kalastukseen tai joissa, avokanootti on helpoin ja paras valintavaihtoehto.

Leveys:

Kanootin tukevuuteen vaikutta ensisijaisesti leveys ja pohjan poikkileikkausmuoto. Mitä pyöreämpi tai pallomaisempi on poikkileikkausmuoto, sitä kiikkerämpi kajakki on. Esimerkiksi 50 cm vesilinjastaan leveä lattapohjainen kajakki on kohtuullisen tukeva ja sillä aloittelijakin pystyy pystyssä. Toisin taas on 60 cm leveimmästä kohdasta olevalla kilpakajakilla. Kilpakajakin kiikkeryys johtuu elliptisestä pohjamuodosta ja siitä, että levein kohta on kannen tasolla vedenpinnan yläpuolella, ei vedessä.

Pääsääntöisesti kajakissa / avokanootissa leveys haittaa melomista. Leveyttä enemmän haittaavuuteen vaikuttaa kajakin kannen muoto ja se, että onko levein kohta melojan edessä, kohdalla vai hieman melojan takana. Kajakin / avokanootin leveydestä ei voida siis suoraan päätellä, millaista sitä on meloa. Leveällä, poikkileikkausmuodoltaan kiikkerällä kajakilla on erittäin mukavaa, tukevaa ja turvallista meloa aallokossa, toisin kuin kapealla ja tasapohjaisella kajakilla, joka taas soisi mahdollisuuden hyvään kilpamelontatyyliin.

Aloittelevalle keski-ikäiselle melojalle en suosittele alle 57 cm leveitä kajakkeja. Kokeneet viisikymppiset pitävät eniten yli 60 cm leveistä kajakkeista. Ihminen ”ukkoutuu” neljänkymppin

jälkeen ja tulee mukavuuden haluisiksi. Kiikkeryys on haastetta ja hauskuutta nuoremmille, mutta turhanaikainen kiikkeryys tappaa harrastusinnon jo elämää nähneeltä aloittelijalta.

Pohjanmuodon eroavaisuuksia:

Kölilinja:

Pituussuuntainen kölilinjaan suoruus tai kaarevuus (banaanimuoto) vaikuttaa paljon kajakin / avokanootin käyttäytymiseen. Mitä kaarevampi kölilinja on, sitä herkemmin kajakki / avokanootti kääntyy ja sitä hitaammaksi se muuttuu.

Kaarevuus on hyve koskissa ja sellaisissa kajakeissa / avokanooteissa, joilla puljataan esim. ranta- ja karikkoaaltojen pärskeissä. Retkivehkeissä siitä on lähinnä haittaa. Tällöin kajakki kääntyy joka melanvedolla vasemmalle ja oikealle - hidastaa nopeutta.

Kilpakanootit ovat täysin suorakölisiä, koska nopeus pitää maksimoida.

Retkikanootit ja –kajakit ovat yleensä kölilinjaltaan vähän käyriä. Mitä käyrempi on sen kölilinja, sitä mukavampi se on meloa ja käsitellä aallokossa, mutta työläs ja hidaskäyttö meloa tyvenessä vedessä.

Suorakölilinen kajakki / avokanootti puskee aallon läpi ja on kulkusuuntaansa määrätietoisen.

Kölilinja ei saisi koskaan olla negatiivinen, eikä pohja saa lommahdella sisälle. Tällöin kajakki / avokanootti vetää syntyneen tilavuuden verran vettä koko ajan mukanaan.

Pohjan poikkileikkaus:

Kanootin leveimmän kohdan poikkileikkauksesta voidaan päätellä kanootin kiikkeryydestä ja suunnittelukriteereistä. Kilpakajakien pohja tehdään täysin elliptisellä tai pallopintaisilla muodoilla. Pallomaisella poikkileikkausmuodolla on pienin kulkuvastus ja se on ehdottoman kiikkerä. Pallonmuotoisella pohjamuodolla on paras aallokkokäyttäytyminen, ellei kiikkeryyttä oteta huomioon. Jos poikkileikkaukseltaan pallopintainen kajakki uppoaa liian syvään, muuttuu se hitaaksi.

Täysin lattapohjainen kajakki / avokanootti on tukevin tasaisessa vedessä ja sen muotovastus on suurin, mutta aallokkoon tällä pohjamuodolla ei ole mitään asiaa. Lattapohjaisuus sallii myös hyvän kuormattavuuden.

V –pohjaisessa kanootissa on karkeasti yhdistetty pallomuoto ja lattapohjaisuus. V –pohjanen kajakki / avokanootti muuttuu tukevaksi, kun V –sivu on suorakulmaisesti maapallon keskipisteeseen eli silloin kun kajakki / avokanootti on v –kulma-asteensa verran kallellaan. Tai kun meloo sivuaallokossa, silloin on tukeva.

Aloittelijalle ja tyynessä vedessä v-pohjainen kajakki / avokanootti tahtoo ”lonksua” koko ajan puolelta toiselle. Mitä suurempi v-kulma, sitä isommat sivuuttais lonksahdukset. Tämä ”lonksuva kiikkeryys” -piirre poistuu aallokossa.

V –pohjalla saavutetaan myös suuntajäykkyyttä mikä on menetetty pohjaa käyristämällä. Tämä piirre tulee hyvin näkyviin merikajakeissa.

Valmistusmateriaali: Varsinkin jos hankitaan kajakki retkeilyyn ja virkistys/kuntoiluun järville tai merille, en suosittelen ostamaan ns. ”ämpärimuovisia” (Polyeteeni) kajakkeja. Niiden kitkavastus vedessä on isohko. Ne ei oikein liu’u ja ovat hitaita. Kun omilla lihaksillaan sitä kajakkia kuljetetaan eteenpäin, niin harkintaa kannattaa käyttää ja kokeilla / testailla erilaisia kajakkeja.

Kajakin kantavuus:

Kajakin kantavuus ilmoitetaan yleensä tilavuutena. Mitä suurempi kajakki on, sitä kantavampi se on. Jos aikoo retkeillä, ei kannattaisi ostaa liian pientä kajakkia. Kantavuuteen lasketaan myös melojan paino. Yleensä lyhyenkin viikonlopun retkivarusteet painavat juomavesineen noin 20 kg tai enemmänkin.

Tyhjänä melottaessa kantavasta kajakista saadaan lisäpainoilla uppoamaltaan suurempi ja siten myös vakaampi kajakki. Lisäpainoina voivat toimia mm. vesikanisterit, hiekkasäkit ja rantakivet. Jos melonnan aikana yllättää paha keli, kajakkiin saadaan tukevuutta lisäämällä siihen painoa. Painon lisääminen ei yleensä pienennä melontanopeutta, ellei olla lähellä kajakin suunniteltuja maksimipainoja.

Istuinaukko:

Yleisesti nuoret ja notkeat pitävät pientä istuinaukkoa turvallisuuden takuuna. Se voi olla näin eskimokäännöksen hallitsevalle melojalle, joka tiedostaa pienen istuinaukon hyveet ja vaarat. Tiedän pelastustilanteen, jossa kaatunut meloja ei päässyt pieniauukkoisesta kajakista omin avuin pois! Nykyisin lähes kaikissa kajakeissa on ns. keyhole istuinaukko. Tässä keyhole -muodossa on yhdistetty pieni ja suuri istuinaukko yhdeksi.

Isoon istuma-aukkoon on helppo mennä ja tulla pois. Kaatumistilanteissa suuresta istuinaukosta on etua, jos ei hallitse eskimokäännöstä. Jos polvia ei saa tuettua kannen alle, eskimokäännöksen tekemiset ei onnistu. Käytän Avalon kajakeissa isoaukkoisia keyhole (avaimenreikä) istuinaukkoja. Kajakkiin pääsee istumaan ja nousemaan helposti.

Avalon kajakkien keyhole istuinaukko on mitoitettu siten, että niissä voidaan meloa myös jalat koukussa. Extream -olosuhteisiin on kehitetty omat poikittuelliset Avalon -erikoisaukkopeitteet.

Säätöevä vai peräsin?

Hyvässä meriretkikajakissa pitäisi olla joko säätöevä tai peräsin, paitsi Avalonissa. On makuasia kummalla haluaa meloa.

Toistaiseksi en tiedä muita kuin Avalon kajakit, joissa tämä sivutuulitaipumus on otettu huomioon jo suunnittelun aloitusvaiheessa. Eli Aniaralla, Elainella, Avecilla ja Sanilla pystyy melomaan sivutuulella ilman peräsintä tai säätöevää, pelkästään melontatekniikkaa hyväksi käyttäen ja vähän kajakkia kallistamalla.

Säätöevällisessä kajakissa tuuleen kampeaminen kumotaan evän ulosotolla ja melontatekniikalla. Säätöevällä siirretään sivutuulen painopiste melojan navan kohdalle.

Säätöevän käytön pääsääntö: Säätöevä ylhäällä kajakki kääntää keulan tuuleen. Säätöevä alhaalla kajakki kääntää perän tullen. Samalla säätöevän ulosotto muuttaa kajakkia pituusjäykemmäksi. Peräsimellisessä kajakissa suunta pidetään peräsimellä, ohjaus tapahtuu jaloilla. Peräsimellisessä kajakissa on oleellista se, että miten se on melottavissa huonoissa olosuhteissa silloin, kun peräsin ei ole käytössä.

Avalon kajakeissa tämä ongelma on ratkaistu kiintoevällä ja osakölillä, joille on myös haettu patentti. Näiden avulla ko. kajakeilla voidaan meloa kaikissa olosuhteissa ilman peräsintä tai säätöevääkin.

Melaparkki: Avalon kajakeissa (ei vielä kaikissa malleissa) on patentilla suojattu melaparkki etukannella, istuinaukon edessä oleva kolo. Tähän saa laitettua melan "kiinni" kun haluaa syödä tai kun kaksikossa haluaa toinen meloja levätä toisen meloessa. Mela lukittuu kehyksen etureunan alle.

Melaparkki yleensä on kuminaru, jonka päässä helposti aukaistava haka. Kierretään melan varren ympärille ja toinen pää melaparkista on kajakissa kiinni.

Kajakin valmistusmaa:

Jos vähänkin syvällisemmin suhtautuu elämään, miettii myös tätä.

Tänä päivänä jopa kiinalaiset suosivat vain oman maansa valmisteita. Miksei suomalaiset voisi niin tehdä?

Avalon kajakien hinnalla on työllistetty suomalaisia työntekijöitä, maksettu kaikki verot. Tämä siksi, että yhteiskuntamme - Suomi - pysyisi toimintakykyisenä ja kehittyvänä. Turvallisena maana lapsillemme ja meille itsellemme!

Kajakin voi ostaa minulta myös osamaksulla.

Tekstin kirjoittanut Hannu Svegin, subjektiivisesti omaa suunnittelun lähtökohtia tukien. Toivottavasti sinulle oli tästä lukemisesta hyötyä.

Avalon - hyvän tuulen kajakit

Paraisilla 29.3.2021

Hannu Svegin

Avalon kajakien suunnittelija ja mallien tekijä

Puh: 0400 820 778
Hannu Svegin

MYÖTÄTUULI OY
Jupiterinkatu 1
21600 PARAINEN

info@myotatuuli.fi
myotatuuli.fi
fb.me/Myotatuuli

Puh: 0400 820 778
Hannu Svegin

MYÖTÄTUULI OY
Jupiterinkatu 1
21600 PARAINEN

info@myotatuuli.fi
myotatuuli.fi
fb.me/Myotatuuli